

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Чернігівський національний технологічний університет
Черкаський державний технологічний університет
Вінницький соціально-економічний інститут університету
«Україна»
Департамент фінансів Вінницької обласної державної адміністрації
Державна фінансова інспекція у Вінницькій області

**«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VI всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції
28 березня 2018 року
(частина I)

до 50-річчя ВТЕІ КНТЕУ

Вінниця 2018

УДК 657:334.72

ББК 65.052.2:65.290

Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: зб. наук. пр. VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (м.Вінниця, 28 березня 2018р.): у двох частинах. Частина перша. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. – 82 с.

У збірнику VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції розглядаються наукові праці, присвячені дослідженню сучасного стану фінансово-аналітичного забезпечення розвитку діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання, актуальним проблемам та перспективам розвитку вітчизняної системи обліку, інноваційні методики аналізу господарської діяльності, сучасним інформаційним технологіям в обліку, контролі та аналізі; висвітлюються питання соціально-економічного розвитку підприємництва. Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Замкова Н.Л., д.філос.н., доц. *(відп. ред.)*,
Мартінова Л.Б., к.філол.н., доц. *(заст.відпов.ред.)*,
Даценко Г.В., к.е.н., доц. *(заст. відпов. ред.)*,
Гладій І.О., к.е.н., доц. *(відпов. секретар)*
Бондаренко В.М., д.е.н., проф.,
Денисюк О.М., д.е.н., проф.,
Овсюк Н.В., д.е.н., проф.,
Дзюба О.М. к.е.н., доц.,
Кудирко О.М., к.е.н., доц.,
Майстер Л.А., к.е.н., ст.викл.

Випускається за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові матеріали друкуються в авторській редакції.

МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Бондар Т.Л. – к.е.н., старший викладач

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,

ЯКІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ:

ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ..... 22

Гладій І.О. – к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

ВИТРАТАМИ НА ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ..... 24

Дзюба О.М. – к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ

УПРАВЛІННЯ 28

Копчикова І.В. – асистент,

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВНУТРІШНЬОГО

КОНТРОЛЮ ПО ЗАПОБІГАННЮ ТА СКОРОЧЕННЮ ТОВАРНИХ

ВТРАТ В ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ..... 30

Майстер Л.А. – к.е.н., старший викладач

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ВИЗНАННЯ ТА ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СИСТЕМІ

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА..... 33

Овсюк Н.В. – д.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПРИЛЮДНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ

ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ..... 37

Откаленко О.М. – к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАЧІ ФІНАНСОВОЇ ТА БЮДЖЕТНОЇ

ЗВІТНОСТІ УСТАНОВАМИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ..... 40

Юсіф Н. О. – студент

ДВНЗ Київський національний економічний університет ім. Вадима

Гетьмана

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З

ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК..... 42

Точність і повнота добору цих показників суттєво впливають на достовірність розрахунку комплексного показника якості, а загалом – і на визначення конкурентоспроможності нового виробу. Для кожного показника вказують числові значення, характерні для аналога і нового виробу, а також ті значення, що повністю задовольняють потреби споживачів того сегмента ринку, на якому планується позиціонувати новий вид продукції.

Забезпечення якості продукції для підприємств аграрного сектору є надзвичайно актуальним, адже в умовах гострої конкуренції якість продукції сприймається як аналог комерційного успіху, формує престиж будь-якого суб'єкта господарювання. Якість є основою для задоволення потреб кожної людини і суспільства, найважливішою складовою конкурентоспроможності продукції.

Список використаної літератури:

1. Деминг У.Э. Методы менеджмента качества / У.Э. Деминг. – М., 2000. – С. 24–29.
2. Загородній А.Е. Якість сільськогосподарської продукції як фактор забезпечення продовольчої безпеки національної економіки / А. Е. Загородній // Агросвіт. - 2015. - № 22. - С. 82-86. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2015_22_17
3. Кросби Ф.Б. Качество и Я / Ф. Б. Кросби ; пер.с.англ. А.В. Денисова. – М. : Стандарты и качество, 2008. – 263 с.
4. Фейгенбаум А. Контроль качества продукции / А. Фейгенбаум ; сокр. пер. с англ. – М. : Экономика, 1986. – 471 с. – С. 137–163.

Гладій І.О. – к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Реалії сьогодення обумовлюють зростання потреби в релевантній інформації, яка необхідна керівництву підприємства для планування, контролю та прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності господарської діяльності підприємства та відтворення його виробничого потенціалу.

Без отримання якісної інформації неможливе ефективне функціонування підприємства. Як складова системи управління, обліково-аналітичне забезпечення дає можливість отримати та використовувати оперативну, релевантну інформацію, яка дозволяє контролювати поточну діяльність підприємства, планувати його стратегію і тактику, оцінювати й аналізувати результати діяльності.

Питання вдосконалення обліку основних засобів завжди були під пильною увагою багатьох учених: А. А. Белоусова, М. І. Бондаря, Б. І.

Валуєва, А. П. Грінько, В. М. Дибі, О. О. Жарікової, М. М. Зюкової, Т. Г. Камінської, Л. А. Леонової, Л. Г. Ловінської, О. В. Макеєвої, О. Ю. Омельченко, О. А. Петрик, Н. І. Самбурської, С. В. Хоми, В. А. Шпака та багатьох інших.

Однак, беручи до уваги вагомі наукові здобутки попередників, зазначимо, що сучасні умови розвитку вітчизняної системи бухгалтерського обліку, а саме конвергенції з МСФЗ, визначають нові аспекти та дискусійні питання теоретичного і практичного характеру щодо організаційно-методичного забезпечення обліку основних засобів за стадіями життєвого циклу.

Метою роботи виступило теоретичне дослідження системи облікового забезпечення управління витратами на поліпшення основних засобів в умовах отримання релевантної інформації.

Дослідження дозволяє наголошувати на тому, що основним критерієм для відображення витрат на капітальний ремонт (поліпшення) на рахунках бухгалтерського обліку є збільшення/відновлення економічних вигід [1]. Облік витрат, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта, ведуть за дебетом одного із аналітичних рахунків до рахунку 15 «Капітальні інвестиції» відповідно до кожного об'єкта, що підлягав ремонту.

З метою відокремленого ведення обліку різних за змістом господарських операцій, зокрема, капітальних ремонтів і придбання (виготовлення) основних засобів до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкцію про його застосування запропоновано впровадити спеціальний субрахунок 150 «Капітальний ремонт основних засобів» до калькуляційного рахунку 15 «Капітальні інвестиції» (табл. 1).

Таблиця 1 – Запропонована структура рахунків обліку капітального ремонту основних засобів

Синтетичні рахунки		Субрахунки		Аналітичні рахунки				
				першого порядку		другого порядку		третього порядку
15	Капітальні інвестиції	150	Капітальний ремонт основних засобів	1501	Капітальний ремонт (за видами об'єктів)	15011	Реконструкція	за видами витрат
						15012	Модернізація	
						15013	Модифікація	
						15014	Добудова	
						15015	Дообладнання	

На субрахунку 150 «Капітальний ремонт основних засобів» пропонуємо накопичувати витрати, що призведуть до збільшення майбутніх економічних вигід у ході проведення капітального ремонту за окремими структурними підрозділами. Витрати на поточний ремонт основних засобів відносять на витрати звітного періоду підприємства, однак, як правило, суб'єкти

господарювання цей вид ремонтів здійснюють власні ремонтні підрозділи [2].

Основним завданням управлінського обліку є збір, обробка, зберігання та передача необхідної інформації для оперативного, підсумкового та стратегічного управління підприємством та прийняття оптимальних управлінських рішень з оптимізації господарського процесу шляхом регулювання активів, пасивів, витрат, доходів і фінансових результатів підприємства [3-4].

Кінцевою метою управлінського обліку» буде допомога керівництву в досягненні стратегічної мети підприємства та відтворенні виробничого потенціалу. Тому управлінський облік є надзвичайно важливим і при здійсненні управлінського контролю, оскільки в сучасних умовах облікові дані є основним джерелом інформаційного забезпечення господарської діяльності сільськогосподарських підприємств з метою прийняття обґрунтованих, точних та виважених управлінських рішень.

Основна мета управління ефективністю відтворення виробничої потужності основних засобів підприємств полягає в забезпеченні постійної технічної готовності та справності, а також відповідної продуктивності засобів праці для забезпечення потреб виробництва, відповідно при мінімальних затратах живої праці. Все це, відповідно, досягається правильним визначенням обсягу і структури основних засобів, підвищенням ефективності їх використання в період експлуатації, своєчасним якісним проведенням технічного обслуговування, ремонту основних засобів, а також визначенням найбільш оптимального джерела відтворення основних засобів сільськогосподарського підприємства.

Будь-який вид економічної діяльності характеризується певними витратами, що впливають на собівартість продукції, розмір загального доходу підприємства, на рентабельність і самоокупність підприємства та на зміцнення його фінансового стану.

Бюджетування витрат на ремонт основних засобів слід впроваджувати з метою оптимізації процесу прийняття управлінських рішень. Завдяки бюджетуванню витрат на ремонт досягається їх мінімізація, а також зменшення нераціональних витрат, оскільки аналізуються не лише досягнуті результати і понесені витрати, але й здійснюється попередній їх контроль. Бюджет складають на основі виробничої програми підрозділу та відповідної нормативної бази, а також цін і тарифів на ресурси. Структурно він може будуватися за статтями витрат [8]. Постатейний кошторис дає можливість узгодити його з кошторисом непрямих витрат (загальногосподарськими витратами), а також калькуляціями на окремі вироби підрозділу.

Окрім організаційно-методичного забезпечення операцій з проведення ремонтних операцій основних засобів, вагоме значення має внутрішня управлінська звітність. Рух інформаційних потоків між центрами відповідальності зумовлює необхідність упорядкування внутрішньогосподарської управлінської звітності, нижчий рівень якої, на наш погляд, повинен бути представлений кошторисами і звітами про їх

виконання. Нами запропоновано форму бюджету на поточний ремонт будівлі цеху (табл.2).

Таблиця 2 - Запропонована форма звіту про виконання бюджету центром витрат бригади

Вид робіт: 91.1.3 «Поточний ремонт будівлі цеху»»

Ремонтна ділянка: Цех №1 Період складання:

Код статті витрат	Стаття витрат	За кошторисом, грн.	Фактично, грн.	Відхилення, +/-
01	Матеріальні витрати, в т.ч.:	26790,00	26050,00	-740,00
011	Фарба	25000,00	24200,00	-800,00
014	Спецодяг	1230,00	1000,00	-230,00
018	Малярні пензлі	560,00	600,00	+40,00
015	Дошки	0,00	250,00	+250,00
02	Витрати на оплату праці, в т.ч.:	18300,00	17202,00	-1098,00
021	Заробітна плата	15000,00	14100,00	-900,00
022	Соціальні відрахування	3300,00	3102,00	-198,00
Разом витрат		45090,00	43252,00	-1838,00

Виконавець _____

Дані кошториси необхідно обов'язково складати для кожного виду ремонту, оскільки за допомогою даного документу управлінський персонал може контролювати витрачання ресурсів підприємства, встановлювати відхилення, які, в свою чергу, можуть вказувати на неякісне виконання попередніх ремонтних робіт.

Отже, ефективне відтворення основних засобів на підприємствах у сучасних умовах вважається одним із суперечливих та трудомістких процесів. З огляду на це, головним завданням для вітчизняних підприємств є пошук шляхів прискорення кругообігу відтворювальних процесів та можливості більш дешевого і ефективного залучення інвестиційних ресурсів. Нами проведено аналіз основних проблем бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів, запропоновано класифікацію основних засобів для потреб бухгалтерського обліку ремонтних операцій, яка передбачає, перш за все, виділення в окремі групи введених та неведених в експлуатацію основних засобів.

Список використаної літератури:

1. Бабиц В. Витрати на ремонт та поліпшення основних засобів: обліковий та податковий аспекти / В. Бабиц // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 8. – С. 10-13.

2. Головачко В.М. Методика обліку витрат на ремонт і поліпшення основних засобів [Електронний ресурс] / В.М. Головачко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. – 2014. – Вип. 2. – С. 95-98.

3. Грінько А. П. Облік основних засобів: теорія, стан, проблеми, перспективи : [монографія] / А. П. Грінько ; Харківська державна академія технології та організації харчування. – Х. : [б. в.], 2002. – 276 с.

4. Колеснікова О.М. Облік поліпшення основних засобів в світлі актуальних змін / О.М. Колеснікова // Електронне наукове фахове видання: Ефективна економіка. – 2012. – № 11.

5. Ландіна Т. В. Особливості обліку відтворення основних засобів із застосуванням інформаційних технологій: управлінський аспект / Т. В. Ландіна, Р. Л. Цебень, А. Ф. Гуменюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління». – Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2012.– № 725. – С. 150–156

6. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку №16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999р. №318 із змінами, внесеними Наказом Міністерства фінансів України від 25 вересня 2009р. №1125. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>.

7. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : Наказ від 27.04.2000 р. № 92. Редакція від 25.01.2013 р. / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>. – Назва з екрана.

8. Шматковська Т.О. Раціоналізація організації облікового процесу операцій з основними засобами в аспекті підвищення ефективності використання цих активів на підприємстві / Т.О. Шматковська // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Економічні науки. – 2013. – № 5 (254). – С. 124-129.

Дзюба О.М.- к.е.н., доцент,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ УПРАВЛІННЯ

Помилки, допущені при податковому плануванні, не тільки істотно впливають на фінансову стійкість бізнесу і його репутацію, але і приносять чималі збитки у вигляді штрафних санкцій і пені. Щоб цього не допустити, підприємство повинно намагатися постійно займати активну позицію в рамках податкового управління. Досягти цього можна, якщо за підсумками аналізу господарської діяльності та оцінки податкових зобов'язань обирати такі способи організації діяльності підприємства, які дозволять оптимізувати відрахування в бюджет, не порушуючи положення законодавства, і скоротити дистанцію між існуючою і критичною податковим навантаженням підприємства.

господарської діяльності на основі сучасних програмних продуктів або стандартної програми «Excel» допоможе отримати аналітикам ширше коло можливостей, а саме: надання інформації щодо фінансових результатів діяльності підприємства у табличній і графічній формах; коригування методики розрахунків і форм відображення кінцевого результату; підвищення системності аналізу, що зумовлено необхідністю чіткого визначення і формалізації аналітичних завдань під час їх вирішення в автоматичному режимі.

Також аналіз порівняльних характеристик найбільш поширених на ринку систем автоматизації фінансового аналізу показав наступне: оперативність отримуваних у процесі економічного аналізу даних для поточного і стратегічного управління і можливість керівництва своєчасно реагувати на погіршення фінансового стану підприємства знаходяться в прямій залежності від наявності сучасних інформаційних технологій для проведення фінансового аналізу на підприємстві. Найбільш ефективною організаційною формою проведення економічного аналізу в умовах комп'ютеризації є створення автоматизованих робочих місць аналітиків.

Таким чином, правильна організація облікової системи і впровадження системи стратегічного обліку власності як нового, перспективного напрямку у всіх країнах з ринковою економікою, зокрема в Україні, виступає як гарантія ефективної і стабільної роботи підприємства.

Список використаної літератури:

1. Заросило А. П. Сучасні інформаційні технології для аналізу господарської діяльності підприємств / А. П. Заросило // Економічний вісник-2016. – № 4-2(04). – С. 82-86
2. Куперштейн, В. И. Современные информационные технологии в делопроизводстве и управлении / В. И. Куперштейн. – СПб.: БХВ – Санкт-Петербург, 2009. – 256 с.
3. Москаленко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа діагностики його банкрутства / В. П. Москаленко, О. Л. Пластун // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6. – С. 180-192.
4. Соколова, Г. Н. Информационные технологии экономического анализа / Г. Н. Соколова. – М.: ЛТД, 2012. – 560 с.